

č.: 1168/001/2012

PREDBEŽNÉ ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2012

Poštový regulačný úrad ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa § 12 písm. b) a podľa § 57 ods.1, ods. 3 a ods. 4 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s ustanovením § 2 ods. 3 vyhlášky Poštového regulačného úradu č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“)

určuje predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2012 v sume

8 644 971,- eur

/slovom: osem miliónov šesťstoštyridsaťštyritisíc deväťstosedemdesiatjeden eur/.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská pošta, a.s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a.s.“), ktorá je poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 1223/020/2002 z 27. decembra 2002 v platnom znení na poskytovanie univerzálnej poštovej služby a vykonávanie poštového platobného styku, predložila Poštovému regulačnému úradu dňa 31.8.2012 podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2012 (od 1.1.2012 do 30.6.2012) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 866/2012.

SP, a.s., predložila vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za I. polrok roka 2012 a vyčíslenie celkových nákladov za I. polrok roka 2012 (ďalej len „vyčíslenie“) nasledovne:

Suma v eurách:

Čisté náklady univerzálnej služby za I. polrok roka 2012	10 019 273
Trhová výhoda	139 386
Celkové náklady za I. polrok roka 2012*	144 559 596
Celkový výsledok hospodárenia za I. polrok roka 2012 (EBT)*	1 653 599

* Zahŕňa rezervy na mzdové náklady vo výške 1 300 851 eur.

K vyčísleniu boli v elektronickej podobe (CD nosič) predložené tieto prílohy:

- popis komerčného scenára – Príloha č. 1,
- tabuľky č. 1 až 7 podľa prílohy č. 4 vyhlášky – Príloha č. 2 – 8,
- výpočet nákladov na jednotlivé prvky povinnosti univerzálnej služby – Príloha č. 1.

V Prílohe č. 1 „Vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby k 30.6.2012“ (strana 2) bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za I. polrok 2012, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných

výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v tis. eur

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za 1. polrok 2012
Výnosy	146 208	140 350	-
Náklady	144 560	129 555	-
Zisk	1 648	10 795	9 147
Primeraný zisk	-	-	872
Trhové a nehmotné výhody	-	-	-139
Čisté náklady	-	-	9 880

Podľa § 57 ods. 3 zákona o poštových službách Poštový regulačný úrad do 90 dní odo dňa doručenia vyčíslenia podľa odseku 2 určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby za kalendárny rok, za ktorého prvých šesť mesiacov bolo predložené vyčíslenie podľa odseku 2, a tie zverejní vo vestníku.

Po posúdení doručeného vyčíslenia poskytovateľom univerzálnej služby vrátane podkladov a príloh požiadal Poštový regulačný úrad podľa § 57 ods. 4 zákona o poštových službách o predloženie ďalších údajov a podkladov potrebných na určenie predbežných čistých nákladov univerzálnej služby.

Listom č. j. 866/110/2012 zo dňa 11.9.2012 požiadal Poštový regulačný úrad o doplnenie týchto údajov, a to o hlavnú knihu, výkazy finančného účtovníctva a správu o hospodárení za I. polrok 2012 a zdôvodnenia týkajúce sa obsahu komerčného scenára, výpočtu čistých nákladov za podaciu časť pôšt, za doručovanie a výpočtu nehmotnej výhody – oslobodenia univerzálnej služby od dane z pridanej hodnoty (DPH).

SP, a.s., listom zo dňa 26.9.2012 (evidovaný pod č. 969/2012, doručený dňa 28.9.2012) v písomnej a elektronickej forme predložila požadované údaje s výnimkou údajov súvisiacich s nehmotnou výhodou z DPH, ktoré so súhlasom Poštového regulačného úradu následne doplnila listom č. j. 7333/2012-GR-PRAV-II. zo dňa 18.10.2012.

Listom č. j. 866/III/110/2012 zo dňa 16.10.2012 požiadal Poštový regulačný úrad o druhé doplnenie údajov, ktoré sa týkalo uvedenia zdrojových údajov na výpočet jednotlivých parametrov čistých nákladov, vysvetlenia údajov za vybrané doručovacie rajóny, výpočtu primeraného zisku, výhod z marketingového efektu a prístupu na trh filatelie. SP, a.s., listom č. j. 7718/2012-GR-VZŤAHY zo dňa 5.11.2012 v písomnej a elektronickej forme predložila požadované údaje.

Podľa § 57 ods. 4 zákona o poštových službách je Poštový regulačný úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia predbežných čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady na výpočet predbežných čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s ustanovením § 57 ods. 4 zákona o poštových službách boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia predbežných čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby (KPMG Slovensko spol. s r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 10, 811 02 Bratislava).

V rámci uvedenej činnosti bol vykonaný audit zameraný na:

- overenie a kontrolu podkladov na výpočet predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2012 a správnosť ich výpočtu, a to najmä overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet predbežných čistých nákladov podľa prílohy č. 4 vyhlášky, zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte, zohľadnenie vplyvu komerčného scenára na výnosy a overenie transparentnosti výpočtu predbežných čistých nákladov,
- overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby,
- overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku a
- posúdenie neprimeranej finančnej záťaže.

Pri určení predbežných čistých nákladov univerzálnej služby sa Poštový regulačný úrad opieral aj o zistenia a odporúčania nezávislého audítorského subjektu.

Listom č. j. 866/III/110/2012 zo dňa 25.10.2012 požiadal Poštový regulačný úrad o tretie doplnenie údajov súvisiace s požiadavkou nezávislej audítorskej spoločnosti KPMG Slovensko spol. s r.o., ktoré sa týkalo objasnenia postupov, predpokladov a údajov použitých pri výpočte čistých nákladov. SP, a.s., listom č. j. 7718/2012-GR-VZŤAHY zo dňa 9.11.2012 v písomnej a elektronickej forme predložila požadované údaje.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe povereného audítorského subjektu, pristúpil Poštový regulačný úrad k vyčísleniu predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2012 a k úpravám vyčíslenia čistých nákladov predloženého poskytovateľom univerzálnej služby.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v eurách	Typ nedostatku
1.	-2 090 959	Zahrnutie „dopytových“ pôšt do výpočtu čistých nákladov za podaciu časť pôšt.
2.	-783 000	Neodôvodnené zvýšenie výnosov expresných služieb o TEUR 1 566 na základe predpokladu prechodu zákazníkov využívajúcich list 1. triedy k cenovo neporovnateľným expresným službám.
3.	-96 444	Neodôvodnený nulový dopad zúženia poštovej siete na výnosy z balíkov.
4.	-1 272 949	Nesprávne vypočítaná úspora režijných nákladov na základe percentuálnej zmeny nákladov poskytovateľa bez povinnosti univerzálnej služby oproti nákladom pri povinnosti univerzálnej služby.
5.	-274 000	Nezohľadnená úprava čistých nákladov z dôvodu neefektívnosti.
	-4 517 352	Spolu úpravy predbežných čistých nákladov
	5 362 535	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok roku 2012

K bodu 1:

V komerčnom scenári sú popísané zmeny súvisiace so zúžením poštovej siete. Podľa názoru SP, a.s., musí v dôsledku plnenia podmienok plynúcich najmä z Požiadaviek na kvalitu univerzálnej poštovej služby, ktoré sú prílohou Poštovej licencie č. 1223/020/2002 z 27. decembra 2002 v platnom znení, prevádzkovať 1 372 pôšt, 8 pojazdných stredísk a 2 pojazdné pošty. Celkový počet 1 372 pôšt je tvorený 794 poštami povinnými z hľadiska

geografického rozmiestnenia a 578 z hľadiska dopytu po univerzálnej službe. Poštový regulačný úrad nesúhlasí s uplatňovaním kritéria dopytu po univerzálnej službe ako povinnosti prevádzkovania pošty a z tohto dôvodu vylúčil z výpočtu čistých nákladov náklady na podaciu časť 363 pôšt označovaných ako „dopytové“ pošty. Výsledkom je zníženie čistých nákladov o 2 091 tis. eur.

K bodu 2:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a.s., by pri zníženej frekvencii doručovania bola nútená poskytnúť užívateľom posielajúcim list 1. triedy do rajónov s prevažujúcou pochôzdkou (cca 28,81% zo všetkých listov 1. triedy) alternatívne produkty, a to:

- list 2. triedy, ktorý by akceptovali užívatelia striktne nepožadujúci dodanie v lehote prepravy D+1, pričom sa odhaduje, že túto alternatívu prijme cca 19,75% užívateľov pôvodne využívajúcich list 1. triedy alebo,
- expresné služby, ktoré by boli ponúknuté zostávajúcej časti dotknutých užívateľov, t.j. cca 9,06 % dotknutých užívateľov.

Na základe tohto predpokladu by 2/3 z dotknutých užívateľov využilo produkt list 2. triedy a 1/3 by využila cenovo drahšie expresné služby. Presunom užívateľov by sa dosiahol pokles vo výnosoch za list I. triedy o 1 130 tis. eur, avšak nárast vo výnosoch expresných služieb o 1 566 tis. eur. Nakoľko predpoklad uvedeného správania sa zákazníkov nebol podložený prieskumom trhu ani inými skutočnosťami, Poštový regulačný úrad znížil neodôvodnený nárast výnosov expresných služieb o 50 %, čo je 783 tis. eur. Predložený prieskum správania sa zákazníkov, ktorý sa týkal predĺženia lehoty prepravy listovej zásielky z D+2 (list 2. triedy) na D+3 Poštový regulačný úrad pre tento účel neakceptoval.

K bodu 3:

SP, a.s., nepredložila žiadnu analýzu alebo prieskum, ktorý by preukazoval, že zúženie siete nebude mať vplyv na zníženie objemu podávaných balíkov. Výpočet čistých nákladov uvažuje so 100 % presunom výnosov za balíky z neprevádzkovaných pôšt na ostatné pošty. Nakoľko obmedzená dostupnosť k pošte môže významne spôsobiť zníženie výnosov z balíkov na neprevádzkovaných poštách ako aj na prevádzkovaných poštách z balíkov adresovaných do oblastí so zúženou sieťou, Poštový regulačný úrad upravil dopad na výnosy ich znížením o 50 % za neprevádzkované pošty, čo je 96 tis. eur.

K bodu 4:

Výpočet úspory administratívnych nákladov je vypočítaný absorpčným percentom a založený na predpoklade, že výška režijných nákladov je priamo závislá od rozsahu poštovej siete a počtu zamestnancov, čo je metodicky nesprávne. Poštový regulačný úrad znížil režijné náklady z dôvodu úpravy celkových nákladov podacej časti pôšt spojených s dopytovými poštami vo výške 3 799 645 eur. Následne z dôvodu nepreukázania skutočnej úspory režijných nákladov v komerčnom scenári a použitia pomerového percenta, znížil túto sumu o 50 %, čo predstavuje výsledné zníženie čistých nákladov o 1 273 tis. eur.

K bodu 5:

Komerčný scenár ani iné podklady predložené SP, a.s., neuvádzajú úpravu z titulu neefektívnosti, či už v základnom alebo hypotetickom scenári. Je pravdepodobné, že v súčasnosti u SP, a.s., existuje neefektívnosť, ktorá mala byť zohľadnená v predloženom výpočte čistých nákladov. Z uvedeného dôvodu pristúpil Poštový regulačný úrad k výpočtu neefektívnosti odborným odhadom a to tým spôsobom, že upravil celkovú výšku nákladov a výnosov o percento neefektívnosti v základnom aj komerčnom scenári. Pre výpočet bol použitý ukazovateľ neefektívnosti 3 %, ktorý bol stanovený na základe priemernej hodnoty poklesu výnosov z univerzálnej služby za obdobie rokov 2009 až 2011. Uplatnenie uvedeného princípu vychádza z predpokladu nevyhnutnosti prispôsobenia výšky celkových nákladov k poklesu výnosov z univerzálnej služby. Celková úprava z titulu neefektívnosti za 1. polrok 2012 je vo výške 274 tis. eur.

Predbežné čisté náklady za 1. polrok roka 2012 po zohľadnení vyššie uvedených úprav predstavujú sumu **5 362 535 eur**.

Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprimeranej finančnej záťaže Poštový regulačný úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprimeranej finančnej záťaže Poštový regulačný úrad v súlade s § 2 a podľa Prílohy č. 1 vyhlášky Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže posudzoval:

- a) či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- b) či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- c) rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- d) veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- e) úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,
- f) pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- g) trhovú podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

Po úprave vyčíslených čistých nákladov poskytovateľom univerzálnej služby o vyššie uvedené náklady na podaciu časť dopytových pôšt, ktoré sú priamymi nákladmi a o nesprávne vyčíslenú úsporu nákladov správnej réžie, ktoré sú nepriamymi nákladmi, Poštový regulačný úrad konštatuje, že čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby. Upravené čisté náklady za 1. polrok 2012 sú 5 363 tis. eur a nehmotné výhody sú 139 tis. eur. Poštový regulačný úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

Čisté náklady po úpravách sú 5 363 tis. eur, zisk z univerzálnej služby je 3 752 tis. eur a výnosy z univerzálnej služby sú 83 178 tis. eur. Rentabilita výnosov poskytovateľa s povinnosťou univerzálnej služby je 2,02 %, rentabilita výnosov poskytovateľa bez povinnosti univerzálnej služby by podľa predchádzajúcej úpravy nákladov a výnosov bola 4,6 %. Z uvedeného vyplýva, že čisté náklady znižujú rentabilitu výnosov a znamenajú pre poskytovateľa univerzálnej služby záťaž.

Rentabilita výnosov za univerzálnu službu za 1. polrok 2012 je 4,5 %. Z posudzovaných poštových podnikov (pozn.: poštové podniky, ktoré poskytujú zameniteľné poštové služby v posudzovanom období) dosahujú dva poštové podniky záporný výsledok hospodárenia zo zameniteľných poštových služieb, teda zápornú rentabilitu a dva poštové podniky kladný výsledok hospodárenia. Priemerná rentabilita výnosov posudzovaných poštových podnikov je záporná. Poštový regulačný úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a.s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej poštovej služby a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t.j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Z údajov predložených vo výkaze zisku a strát vyplýva, že SP, a.s., dosiahla po zdanení za 1. polrok 2012 zisk 2 024 tis. eur, za rok 2011 stratu - 9 122 tis. eur a za rok 2010 stratu - 12 116 tis. eur.

Pomer čistých nákladov k výnosom z univerzálnej služby za 1. polrok 2012 je 6,4 %, pomer čistých nákladov k celkovým nákladom SP, a.s., je 3,71 % a pomer čistých nákladov k nákladom z univerzálnej služby je 6,75 %, čo Poštový regulačný úrad hodnotí ako neprimerané bremeno.

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,26% a podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby je 0,74%.

Poštový regulačný úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a.s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby. Vzhľadom na dosahované celkové výsledky hospodárenia Poštový regulačný úrad považuje za neprimeranú finančnú záťaž predbežné čisté náklady vo výške nad 1 % z celkových nákladov poskytovateľa univerzálnej služby.

Celkové náklady za rok 2012 boli určené na základe vývoja ročných nákladov k polročným nákladom u poskytovateľa univerzálnej služby za obdobie rokov 2009 – 2011. Na základe tohto vývoja boli celkové náklady prvého polroka 2012 upravené pre 2. polrok koeficientom 1,051 a ročné náklady stanovené na sumu 296 491 731 eur. Jedno percento z celkových ročných nákladov je 2 964 917 eur a táto suma bola na základe posúdenia finančnej záťaže určená ako suma, ktorú je poskytovateľ univerzálnej služby schopný znášať z titulu zabezpečenia poskytovania univerzálnej služby.

Podľa § 57 ods. 3 zákona o poštových službách sa predbežné čisté náklady univerzálnej služby určujú za kalendárny rok, za ktorého prvých šesť mesiacov bolo predložené vyčíslenie.

Porovnaním vývoja nákladov a výnosov poskytovateľa univerzálnej služby na základe polročných údajov oproti ročným údajom za obdobie 2010 a 2011, upravil Poštový regulačný úrad predpokladané čisté náklady na 2. polrok 2012 oproti 1. polroku koeficientom 1,165 a následne určil predbežné čisté náklady za rok 2012 v sume 8 644 971 eur.

Výsledné určenie predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2012 je uvedené v nasledovnom prehľade:

Posudzované obdobie	Suma v eurách:	
	1. polrok 2012	rok 2012
Predbežné čisté náklady univerzálnej služby	5 362 535	11 609 888
1 % z celkových nákladov SP, a.s.	1 445 596	2 964 917
Neprimeraná finančná záťaž	3 916 939	8 644 971

Na základe uvedených údajov a po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, Poštový regulačný úrad pristúpil podľa § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách k určaniu predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2012 v sume 8 644 971 eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

V Žiline, dňa 30.11.2012

.....
Ing. Ján Flák, PhD., v. r.
predseda úradu